TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM chỉ rõ 5 căn cứ nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp

15:08 01/11/2026

Từ cơ sở pháp lý, thẩm quyền cấp phép đến tên gọi và phạm vi hoạt động, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM chỉ rõ những căn cứ giúp người dân kiểm chứng tổ chức hành nghề luật sư.

Tình trạng mạo danh luật sư, núp bóng doanh nghiệp tư vấn để cung cấp dịch vụ pháp lý trái quy định đang đặt ra nhiều thách thức cho công tác quản lý. Việc nhận diện đúng tư cách pháp lý, phạm vi hoạt động của các tổ chức cung cấp dịch vụ là yêu cầu quan trọng để bảo vệ người dân.

Nhằm nhận diện những dấu hiệu mạo danh luật sư, tổ chức hành nghề luật sư và cảnh báo các hình thức lợi dụng danh nghĩa tư vấn pháp luật để trục lợi, Tạp chí Thương hiệu và Công luận tổ chức Talkshow với chủ đề “Nhận diện và phòng tránh luật sư giả, công ty luật 'dỏm'”.

Chương trình là diễn đàn trao đổi từ góc độ quản lý nhà nước, hoạt động báo chí và thực tiễn hành nghề luật sư, qua đó góp phần nâng cao nhận thức, giúp người dân có thêm kiến thức để tự bảo vệ mình khi tiếp cận các dịch vụ pháp lý.

Các khách mời tham gia Talkshow "Nhận diện và phòng tránh luật sư giả, công ty luật 'dỏm'" do Tạp chí Thương hiệu và Công luận tổ chức.

Tham gia chương trình có các khách mời:

- Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Ủy viên Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM;

- Nhà báo Nguyễn Đức Hiển, Phó Tổng Biên tập Báo Sài Gòn Giải Phóng;

- Luật sư Lê Hồng Nguyên, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng Cơ quan đại diện Liên đoàn Luật sư Việt Nam tại TP.HCM;

- Thạc sĩ, Luật sư Trần Cao Đại Kỳ Quân, Phó Chủ nhiệm Đoàn Luật sư TP Đồng Nai;

- Thạc sĩ, Luật sư Vũ Quốc Toản, Ủy viên Ban Chấp hành Hội Luật gia TP.HCM, Chi hội trưởng Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh.

Từ góc độ cơ quan quản lý nhà nước, đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh phân tích những căn cứ pháp lý quan trọng để phân biệt tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp với các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ tư vấn pháp luật; đồng thời chỉ ra những khó khăn trong công tác quản lý, phối hợp liên ngành và đề xuất các giải pháp nhằm phát hiện, ngăn chặn hành vi giả mạo ngay từ sớm.

Chương trình nhận được sự đồng hành của Đoàn Luật sư TP Đồng Nai và Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh, TP.HCM.

Năm căn cứ nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp

Từ góc độ quản lý nhà nước, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM Nguyễn Thị Hồng Hạnh cho rằng, người dân và doanh nghiệp có thể dựa vào ít nhất 5 căn cứ để phân biệt tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp với những tổ chức không đúng tư cách pháp lý.

Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Ủy viên Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM chia sẻ các căn cứ nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp.

Trước hết là cơ sở pháp lý. Theo bà Hạnh, các tổ chức hành nghề luật sư chịu sự điều chỉnh của những quy định pháp luật về luật sư, trong khi các doanh nghiệp khác hoạt động theo Luật Doanh nghiệp. Đây là hai cơ sở pháp lý khác nhau.

Thứ hai là cơ quan cấp giấy đăng ký hoạt động. Đối với tổ chức hành nghề luật sư, giấy đăng ký hoạt động do Sở Tư pháp các địa phương cấp; còn đối với doanh nghiệp thông thường là cơ quan đăng ký doanh nghiệp thuộc Sở Tài chính (trước đây là Sở Kế hoạch và Đầu tư).

Thứ ba là chủ thể thành lập. Tổ chức hành nghề luật sư phải do luật sư thành lập, trong khi chủ thể thành lập các doanh nghiệp thông thường là tổ chức, cá nhân theo quy định.

Thứ tư là tên gọi. Tên của tổ chức hành nghề luật sư phải có những cụm từ nhận diện như “Văn phòng luật sư”, “Công ty luật trách nhiệm hữu hạn” hoặc “Công ty luật hợp danh”. Trong khi đó, các doanh nghiệp khác có nhiều tên gọi khác nhau.

Thứ năm là phạm vi hoạt động. Tổ chức hành nghề luật sư được thực hiện 4 lĩnh vực gồm tư vấn pháp luật, tham gia tố tụng, đại diện ngoài tố tụng và các dịch vụ pháp lý khác. Đối với doanh nghiệp hoạt động trong ngành nghề tư vấn, phạm vi hoạt động được giới hạn trong nội dung đã đăng ký và không được cung cấp các dịch vụ pháp lý thuộc 4 lĩnh vực mà Luật Luật sư quy định như trên.

Đây là những điểm khác biệt cơ bản giữa tổ chức hành nghề luật sư với các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực tư vấn nói chung, được bà Hạnh phân tích, nhằm giúp người dân có cơ sở nhận diện và lựa chọn đúng đơn vị cung cấp dịch vụ.

Phối hợp liên ngành, tăng cường hậu kiểm và kiểm tra

Đề cập đến trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước trước tình trạng một số tổ chức sử dụng tên gọi, biển hiệu hoặc hình thức quảng cáo dễ gây hiểu lầm, bà Hạnh nhìn nhận đây là vấn đề nhức nhối, không chỉ đặt ra trách nhiệm quản lý, mà còn liên quan trực tiếp đến việc bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, tránh những thiệt hại về tiền bạc và thời gian.

Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh phân tích 5 căn cứ quan trọng giúp người dân nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp.

Theo Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM, công tác hậu kiểm và kiểm tra là những nội dung được tập trung thực hiện. Tuy nhiên, việc kiểm tra không thể chỉ do một mình Sở Tư pháp đảm nhiệm mà cần có sự phối hợp của các cơ quan, ban ngành, đặc biệt là chính quyền cơ sở. Bởi các tổ chức hành nghề luật sư và doanh nghiệp đều có địa chỉ trụ sở cụ thể, trong đó địa phương là nơi nắm chắc nhất tình hình hoạt động của các đơn vị trên địa bàn.

Bên cạnh đó, Sở Tư pháp TP.HCM đã thiết lập đường dây nóng và công khai danh sách các tổ chức hành nghề luật sư thuộc phạm vi đăng ký của Sở trên website để người dân tra cứu. Trong quá trình cấp giấy đăng ký hoạt động, Sở cũng phối hợp chặt chẽ với Sở Tài chính nhằm siết chặt việc sử dụng tên gọi, hạn chế tình trạng gây nhầm lẫn cho khách hàng giữa hoạt động tư vấn nói chung và tư vấn trong lĩnh vực luật sư.

Website Sở Tư pháp TP.HCM công khai danh sách các tổ chức hành nghề luật sư để người dân, doanh nghiệp tra cứu, kiểm chứng thông tin trước khi sử dụng dịch vụ pháp lý.

Phân tích những khó khăn trong công tác quản lý, bà Hạnh cho biết, TP.HCM là địa bàn có số lượng luật sư và tổ chức hành nghề luật sư lớn nhất cả nước, với trên 10.000 luật sư. Quy mô hoạt động lớn cũng đặt ra yêu cầu cao đối với công tác quản lý, giám sát và phòng ngừa hành vi giả mạo.

Một trong những khó khăn hiện nay là hoạt động tư vấn nói chung và hoạt động luật sư nói riêng có sự phân công quản lý giữa các cơ quan. Trong đó, Sở Tư pháp quản lý lĩnh vực luật sư, còn Sở Tài chính quản lý các lĩnh vực liên quan đến đăng ký doanh nghiệp. Bởi hoạt động luật sư là ngành nghề kinh doanh có điều kiện, trong khi các lĩnh vực tư vấn khác thuộc phạm vi quản lý của cơ quan đăng ký doanh nghiệp.

Ngoài ra, hoạt động quảng cáo và môi trường mạng còn liên quan đến lĩnh vực quản lý của Sở Khoa học và Công nghệ. Do đó, việc phối hợp giữa các cơ quan cần được thực hiện đồng bộ, chặt chẽ hơn để nâng cao hiệu quả quản lý.

Một bất cập khác là một số công ty tư vấn sử dụng hình thức hoạt động trá hình. Dưới danh nghĩa cung cấp dịch vụ tư vấn, nhưng bản chất hoạt động lại chứa đựng những nội dung thuộc phạm vi hành nghề luật sư. Điều này khiến người dân khó nhận diện ranh giới giữa hai nhóm tổ chức. Cùng với đó, sự phát triển của công nghệ và môi trường mạng khiến người dân chịu tác động từ nhiều luồng thông tin, gây thêm khó khăn cho công tác quản lý.

Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh khuyến cáo người dân cần thận trọng, kiểm chứng thông tin trước khi ký hợp đồng dịch vụ pháp lý.

Từ thực tế trên, bà Hạnh cho rằng, cần tăng cường phối hợp giữa Sở Tư pháp với các cơ quan liên quan, nhất là Sở Tài chính, Sở Khoa học và Công nghệ, Công an TP.HCM cùng chính quyền phường, xã, đặc khu. Mục tiêu là tăng cường kiểm tra, xử lý nhanh các phản ánh về hành vi giả mạo trong hoạt động luật sư cũng như những quảng cáo dịch vụ pháp lý không đúng sự thật trên môi trường mạng.

Cùng với đó, cần tập trung xây dựng dữ liệu số tập trung và kết nối liên thông giữa các cơ quan để thường xuyên cập nhật danh sách tổ chức hành nghề luật sư. Qua đó, người dân và doanh nghiệp có thể dễ dàng tra cứu, kiểm chứng thông tin khi có nhu cầu sử dụng dịch vụ pháp lý.

Đáng chú ý, bà Hạnh nhấn mạnh vai trò phối hợp hai chiều giữa cơ quan quản lý nhà nước và báo chí. Cơ quan quản lý sẽ cung cấp thông tin cảnh báo để báo chí tuyên truyền đến người dân; ngược lại, báo chí cũng cung cấp thông tin cho cơ quan quản lý, phục vụ hoạt động quản lý và ngăn chặn những loại hình hoạt động trá hình, giả mạo.

Sở Tư pháp cũng phối hợp chặt chẽ với Ban Chủ nhiệm Đoàn Luật sư để nắm bắt tình hình, kịp thời phát hiện những hoạt động không lành mạnh.

Người dân cần kiểm chứng thông tin trước khi ký hợp đồng

Bên cạnh trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM Nguyễn Thị Hồng Hạnh cho rằng, yếu tố quan trọng không kém là sự cảnh giác, tỉnh táo của người dân trước khi quyết định ký hợp đồng dịch vụ pháp lý.

Chia sẻ từ thực tế, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM Nguyễn Thị Hồng Hạnh cho biết từng ngăn chặn một trường hợp có nguy cơ xảy ra vi phạm khi người quen nhờ kiểm tra thông tin về một luật sư. Qua đó, bà lưu ý người dân không nên chỉ dựa vào những thông tin do cá nhân hoặc tổ chức cung cấp, bởi ngay cả chứng chỉ hành nghề luật sư hay tên gọi của tổ chức hành nghề luật sư cũng có thể bị làm giả.

Ngoài ra, bên cạnh việc kiểm tra giấy tờ được cung cấp, người dân cần đối chiếu thông tin trên website của Sở Tư pháp các địa phương, nơi có thông tin chính thống về các tổ chức hành nghề luật sư. Trong trường hợp cần thiết, người dân cũng có thể yêu cầu Sở Tư pháp cung cấp thông tin để xác minh.

Các khách mời tham gia chương trình chụp ảnh lưu niệm sau buổi Talkshow.

Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM Nguyễn Thị Hồng Hạnh nhấn mạnh, người dân cần hết sức cẩn trọng, cảnh giác trước khi quyết định ký hợp đồng dịch vụ pháp lý với các doanh nghiệp, tổ chức hành nghề luật sư, nhất là khi chỉ tiếp cận thông tin thông qua môi trường mạng.

Việc chủ động kiểm chứng thông tin, kết hợp với các giải pháp quản lý, hậu kiểm và phối hợp liên ngành sẽ góp phần hạn chế nguy cơ người dân trở thành nạn nhân của các hành vi mạo danh, lợi dụng danh nghĩa tư vấn pháp luật để trục lợi.

Trần Minh